

Evaň plná práce aneb Spolek kapličkáři se představuje

Vážení čtenáři, dovoluji vám, abychom vám představili náš spolek a projekt zachrany kaple Panny Marie Pomocné v obci Evaň.

Jsme nezisková organizace s názvem Spolek kapličkáři. Naším koníčkem a cílem je obnova a propagace drobných sakrálních památek, zejména kaplí. Všichni jsme laici, ani jeden z nás není historik, zedník nebo jiný odborník. Ale máme zkušenosti s projektovým řízením, s jednáním s památkáři i staviteli. Máme nadšení a touhu.

Jednu kapli jsme již v minulosti opravili pod hlavičkou Občanského sdružení Zderaz. To již svou činnost ukončilo, kaple je opravena, vysvěcena a pořad České televize Toulavá kamera náš úspěch zmínil v jednom svém dílu (<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/7599-regiony/?r=498&o=511&strana=5>).

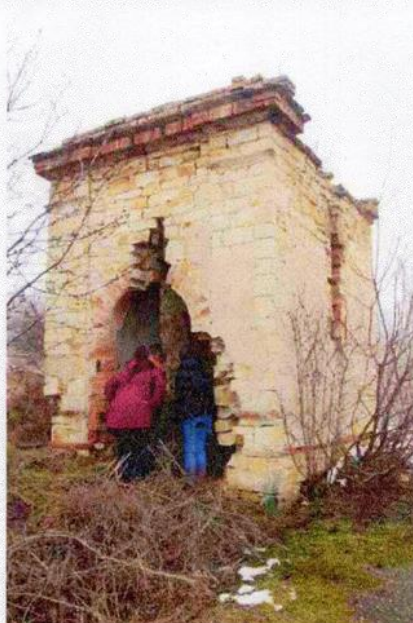
S lidmi, kteří sdružení tvořili a kteří s opravami pomáhali, jsme si užili i mnoho legrace, nebyla to jen fyzická práce nebo administrativa... Byly to nezapomenutelné roky naplněné zábavou, společnými zážitky a pocitem smysluplnosti našeho konání. Všichni jsme během té doby moc rádi poznávali nové lidi i regiony. Přesto nebo možná právě proto, že už je dílo ve Zderazi skončeno, jsme se v tomto čase šilenství a chaosu rozhodli pokusit se vstoupit podruhé do stejné řeky.

Úplně stejná řeka to není: - můžeme zúročit své cenné zkušenosti, taky jsme o pár let starší, rozumnější aj. I situace na poli obnovy drobných sakrálních památek je jiná...

Kapli v Evani jsme stejně jako tu zderazskou našli po konzultaci s RNDr. Michalem Valenčíkem, který dlouhá léta mapuje chátrající sakrální památky po celé zemi. Jedním z kritérií výběru byl i tentokrát stav objektu – bylo pro nás důležité pokusit se zachránit stavbu, která by jinak spadla a byla nenávratně pryč. Také spolupráce s majitelem byla rozhodujícím faktorem pro výběr.

V únoru 2021 jsme vešli v kontakt s majitelem kaple v Evani s nabídkou pomoci a ta byla přijata s povděkem. Pustili jsme se do díla.

Nejdřív jsme zařídili mnoho nudné administrativy: založili jsme spolek, získali první finance (pomocí veřejné sbírky na Donio.cz přes 40 tisíc Kč a z grantu Nadace Občanského fóra v programu Opomíjené památky 30 tisíc Kč). Pro svoji činnost jsme získali cennou záštitu místního rodáka a patriota herce

Kaple Panny Marie Pomocné před rekonstrukcí a v průběhu oprav.

Václava Koptý.

Do budoucna, pokud epidemiologická situace dovolí, počítáme i s pořádáním benefičních akcí (koncertů, výstav apod.).

Hlavně jsme však uskutečnili několik brigád. V červnu to byla brigáda na odstranění náletových dřevin, v listopadu jsme provedli základní statické zajištění kaple, aby zvládla zimu. Byla dozděna díra ve stropní klenbě, okenní oblouky a jejich klenba a vstupní portál. Zatím jsme z vybraných peněz utratili pouze za zednické práce jednoho odborníka, stavební materiál a cestovné, ostatní

náklady jsou v režii spolku a práci provedli členové dobrovolně. Majitel kaple nám byl velmi nápomocen, staral se o naše pohodlí (zajistil ubytování a občerstvení), zařídil lešení a dodal z vlastního stavebního materiálu v řádu tisíců Kč. Zbývá tedy dostatek financí na jaro, kdy bychom se rádi pustili do odvlhčení kaple, dozdění římsy, krovu a štítu.

Ve způsobu realizace oprav je evaňská kaple pro nás nová – na rozdíl od předchozí není památkově chráněná, což nám umožňuje podílet se mnohem více fyzicky na jednotlivých pracích, není nutno objednávat licencované stavební

firmy a restaurátory na interiér, což v důsledku znamená významné finanční úspory. A my si rádi uděláme pracovní víkend – vlastně sportovní soustředění nebo návštěvu posilovny bez placení. :)

Jak jsem již zmínila, kaple v Evaní není významnou architektonickou památkou, ale je stavbou s příběhem jedné rodiny, a to nás na ní zaujalo. Byla postavena na přání a žádost umírajícího Antonína Hrzána z Evaně v roce 1905 a rodina zesnulého se o ni starala až do 50. let. Přežila i období komunistického zná-

rodnění a nezájmu. Nyní je opět ve vlastnictví rodiny původního stavitele – majitel ji jako potomek rodiny zakoupil, aby ji zachránil.

Kaple stojí na historickém místě s krásnou atmosférou – na staré evaňské cestě. Od kaple je neobyčejný výhled a kousek od ní vede značená turistická trasa. To vše by se dalo do budoucna využít. Nemusí vždy výletníci mířit jen na ta nejvýznamnější místa, někdy i procházka po méně známých koutech naší vlasti může být osvěžující pro duši. A vě-

říme, že pro procházky se psem nebo vyjížďky na kolech ocení zvelebení tohoto místa i místní obyvatelé.

Pokud se vám naše myšlenka líbí, můžete nás sledovat na facebooku – veřejná skupina „Kapličkáři“ (<https://www.facebook.com/groups/807166253204244>) a nebo nás podpořit darem na 2701983336/2010.

Kontakt: Mgr. Anna Haladová: 607 350 337, anna.hladikova@post.cz.

Za Spolek kapličkáři

Mgr. Anna Haladová (text a foto)

Rozhovor s majitelem

Současným majitelem kapličky a potomek stavitelů je Ing. Václav Zeman z Libochovic. Položil jsem mu proto k tématu opravy a využití kapličky několik otázek.

Koupil jste kapličku, jak je uvedeno ve článku výše. Co vás k tomu vedlo?

Stavba kapličky je práce mých předků. Bohužel v době komunismu byla zdevastována. Kupovat jsem ji původně vůbec nechtěl. Taková nemovitost je dlouhodobý závazek. Nemohl jsem se dívat, jak chátrá.

Bylo složité ji získat?

Po roce 1989 jsem opakovaně psal na biskupství s dotazem, kdy kapličku opraví. Pak si mě pozvali na biskupství a postavili před hotovou věc. Byla to hozená rukavice. Volba byla jasná. Podmínky jsem potom dohodl s administrátorem libochovické farnosti.

Určitě by byla velká škoda nechat kapličku spadnout, k čemu by jistě bez provedených prací došlo. Jak se vám podařilo navázat kontakt se Spolkem kapličkářů?

Aktivně jsem hledal partnera, který by mi s opravou pomohl. Žádného partnera jsem nenašel, ale nevzdával jsem se. Loni mě oslovili lidé ze „Spolku kapličkářů“, kteří již mají zkušenosti s opravou podobné kapličky. Společnými silami jsme se pustili do opravy. Děkuji všem, kteří nás podporují a finančně přispívají na záchranu kapličky.

Věřím, že v příštím roce bude dílo hotové. Jakou máte představu o využití této stavby?

Záchováám přání zakladatelů. Byla postavena, aby sloužila všem ještě za mnoho let. Každý se zde může zastavit, pomodlit, rozjímat a odpočívat. To místo je nádherné, má své kouzlo. Rád bych, aby ji používala církev, obec Evaň, stejně jako město Libochovice nebo myslivecké sdružení či cyklisté jedoucí okolo, nebo jen pocestný.

Mohl byste nám tu posloupnost od vašeho prapradědečka Antonína Hrzána k vám trochu přiblížit?

Rodina Hrzánů přišla na Evaň po 30leté válce. Rod se velmi rozkošatil a je spřízněn se všemi starými evaňskými rody. Od té doby hospodařili na několika gruntech a chalupách. Můj prapradědeček

Antonín Hrzán (1833 - 1905) se narodil na Evaní v domě č. 43 (tento dům je stále ve vlastnictví rodiny). Byl zedníkem, hostinským a členem obecní rady. Byl synem rolníka Václava Hrzána (1799 - 1863)

Manželé Karel a Kristýna Zemanovi, zlatá svatba dne 6. 9. 1931.

Rodina Karla a Kristýny Zemanových se svými devíti dětmi v r. 1902. Sedící ženy v šátku zleva Kristýna Zemanová roz. Hrzánová a její sestra Marie Anna Ezrová roz. Hrzánová.

a Magdaleny Štruncové (1798 - 1867). V roce 1855 se oženil s Marií Titelbachovou (1831 - 1908) z Hobšovic a měli spolu šest dětí Marii Annu provdanou Ezrovou (1856 - 1942), Kristýnu provdanou Zemanovou (1859 - 1943), Antonii provdanou Řeháčkovou (1861), Václava Hrzána (1869 - 1898) hospodského na Evani, Rosu provdanou Brůnovou (1868 -

1913) a Antonína Hrzána (1871 - 1943) zedníka ve Vraném a Klobukách. Velmi si přál, aby jeho potomci po jeho skonku postavili kapličku. Jeho přání splnili a postavili ji v letech 1905 - 1906 na vlastním pozemku u opukového lomu u tehdy jediné silnice vedoucí na Evaň. Stavbu provedl jeho syn Antonín Hrzán, zedník, dveře a okna udělal jeho zeť Karel Zeman,

truhlář. Kaplička byla vysvěcena dne 30. 10. 1906 děkanem Václavem Opltem. Antonínovi potomci se dohodli, že o ni budou společně pečovat. Starost o kapličku potom převzala dcera Kristýna, která si vzala svého pradědečka Karla Zemana (1856 - 1935), truhláře a majitele pohřebního ústavu z Libochovic. Následně starost o kapličku převzali jejich synové, můj dědeček Václav Zeman (1885 - 1955) a František Zeman (1887 - 1970), oba truhláři. Potom štafeta vede k mému tatínkovi Václavu Zemanovi (1926 - 2002).

Chtěl byste ještě něco doplnit?

Snad moje první seznámení s kapličkou. Pamatuji, jak mě jako malé dítě vezl tatínek na dvoukoláku s hromadou naložených prken. Já a bráška Josef jsme seděli na těch prknech a tatínek tlačil dvoukolák do kopce z Poplzu ke kapličce. Těmi prkny potom zatarasil vchod v kapličce, protože dveře někdo odnesl. Až po mnoha letech jsem poznal, že můj otec má ke kapličce velký vztah a snažil se o ni stále starat. Chápal, že to nemůže tak nechat. Evaň byla jeho srdeční záležitost. Vzpomínky na babičku Kristýnu a její příbuzné na Evani a čas zde strávený měl po celý život. Pro mě to byl výlet, já jsem se vezl na dvoukoláku. Pro mého tatínka to byl začátek předání pomyslné štafety.

Díky za váš čas, hezký den

Josef Krob